ɔ MON

Gazar byriin proletaarinar, negedegtii!

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

1936 onii apreeliiin 29-nii edər
№ 99 (1832)
ULAAN-YDE ⊛ 13-daki ZILEE GARNA.

BK(b)Paartiiin Buriaad-Mongoliin Mozlin Komiteed, BMASSR-iin Təbiin Gyicedkeke Komiteed ba Burprofsoveediin zygees gardag kolkoozain edər byriin sonin

REDAAGCIIN TELEFOONUUD:
Kariuucalgata redaagtoriin . . . . . 3—44
Kariuucalgata sekretaar } . . . . 3—23
Kedee azaliin keltes

LIIS MƏRIICƏƏNII DOLOON ZIL

aliis meriiceen bol
nii apreeli sarada bəl
muniis(bolşoviig) paar
16-dugaar konfereen
:e saişaagdaza, azakuin
gi kurdaar begeed,
anartaigaar dyyrgeke
zebseg bolgogdoson

tyykete zilees koişo
doloon zil engeree.
oronii socialiis baiguu
eris tyrgeer kegzən be
ı tyykede socialiis me
ıii gynzegei udkani ta
yi kolbootoi azai. So
meriiceen bol azakuin
salbarinuud deere ke
lioon tooto azalçad
neriçediin tuiliin er-
geer temeceke zol bol
u. Odoo socialiis me
bol ton deede şatadaa
Ene bol stakaanovtanii
en bolko baina. Sta
vtanii kedeleen Donee
uluu nyyrsenii uurkai
ekilsen begeed, manai
dkolbooto ulasiin er
ıidada okorkon cag soo
eni olon milioon kedel
d,kolkoozniguudta ton
ı ugtagdasaniigi ger

aliis meriiceenii dee
a ba socialiizmaas ko
amda şilzyvlegçe sta
vtanii kedeleen bol
taigaar kegzeze manai
n byri kurdaar jaba
m boloo.

aanovtanii kedeleen
liiin teeknigte şudalal
leere ergeze, kuuçanii
s noormiigi ebden sal
ba kedelmeriçen, kol
iguudiin sojol bolboso
azamidaraliigi byri
yylne.

kedeleeni manai Bu
Mongoliin azakuin sal
udta delgersen bai
ee gyiced bişe baina.
jaa kedee azakuin seeg
d, kolkooz, zovkooz,
udta stakaanovtanii
e l e e n s u l a ja
Envyn tukai niutag
baigaa paarti sovee
mkinyydiin ketelberi
sanaas bolno. Odoo ka
tarilga,maliin tel abal
takaanovçalan engere
ı jike ilalta tuilaka te
baina. Kamagiin ty
azaliin byke brigaada,
byri stakaanoviin mee
delmeriigi emkidkeke
. Caaşaa, stakaanovta
deleen manai byke aza
eere ulam ergeer del
, respyyblike deerki er
diin paarti ba zasagiin
agçadta naiduulsan
i ilaltataigaar gyiced

BYKE KOLBOOTIIN GAZAR TARIAALANGIIN ARKOM ÇERNOOVIIN TELEGRAAMA

Zarim kolkooz ba rajoonuudta gazar kakalalgiigi ton nimegekeneer jabuulagdaza baisani ileryylegdebe. Ene jabadal bol ilangajaa morioor kedelmerilsen gazarnuud deere bolson baina. enyyntei kamta rajoonii gazariin tasaguudiin, MTS-nuudiin ba agronoomuudiin zygees gazar kakalalgaba kabariin tarilgiin bişeç kedelmerinyydte kinalta muutai baisaniini ileryylegdebe.

Gazar kakalalgiigi zaabariçalan gynzegiigeer jabuulkiin kinaltada MTS-nuud, gazariin tasaguud ba sovkoozuudiin agronoomuud kariuucaka josotoigiini seremzelen sanuulnab.

Kolkooz ba sovkoozuudiin tariaanii gazarnuudiin zaabariçalan kakalagdaza baisan tukai edər bykenii kinaltiigi agronoomuudaas erigtii. Agroteeknikiin zaabariiin zaakanç kazagairuulagdabalnirajoonii gazariin tasagta medeeceke keregtei.

M. ÇERNOOV.

KOMSOMOOL ZALUUÇUUDIIN BRIGAADA EMKIDKEGDEBE

Tynken. Kerenii MTS-iin dergede traagtariin komsomool zaluuçuudiin brigaada emkidkegdebe. Brigadiirni komsomooliin geşyyn Bandeejev Damba bolno.

Tus brigaadiin tragtariista **Moloorov** gazar kakalalgiin sizoon soo nege kalaanda 650 gaa gazar kakalkab geze ujalga absan ba mən tragtariistanar — Tiymeencev, Cebegiin gegçed tus byridee 550 gaa kakalkabdi geze ujalga abba.

ZAM-BAL.

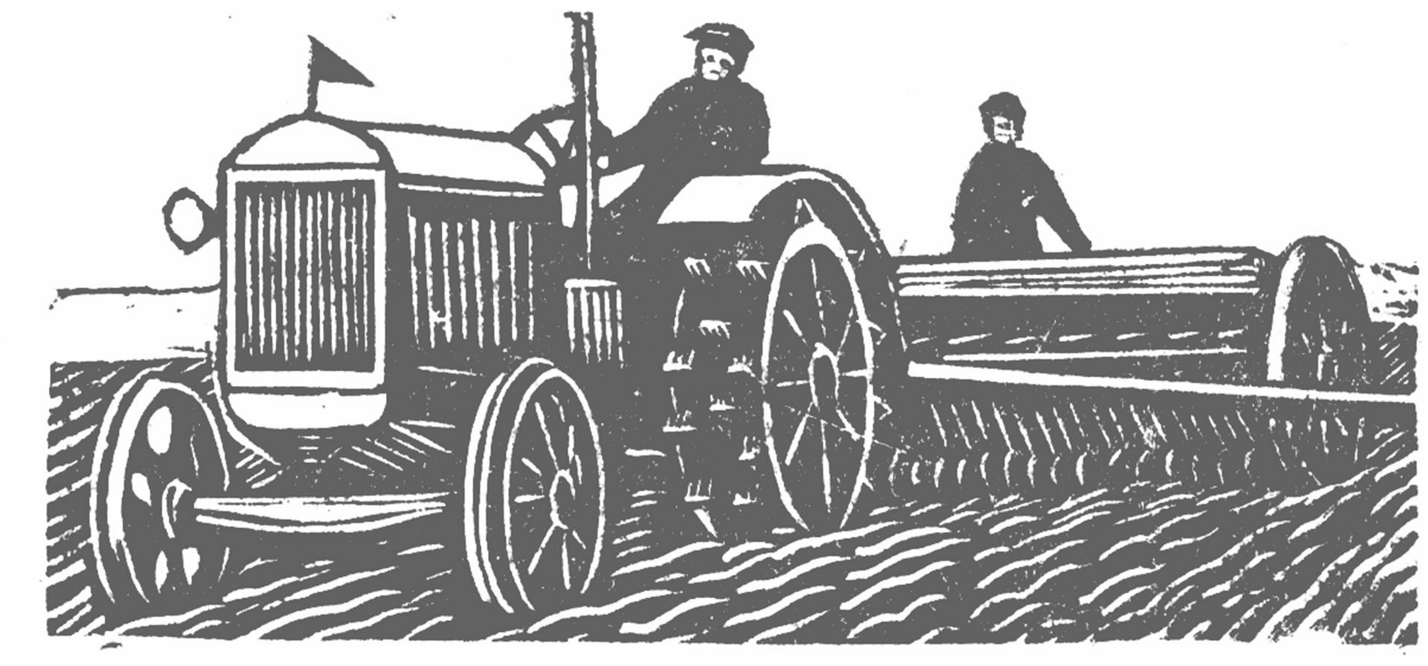

915 GAA TARIGDABA

Aga. (Apreeliiin 27-do telegraamaar). Agiin aimagiin kolkoozuud apreeliiin 25 kyrter kamta deeree 794 gaa gazar kakalsan, 1994 gaa gazar boronoilson, 448 gaa diis kedesen ba 915 gaa tariaa tarisan baina. Enyyn dotoroo Sydentiin somonii Raazymoviin neremzete kolkooz 180 gaa tarisan, Urda-Agiin somonii Voroşiiloviin neremzete kolkooz 111 gaa, Staalinii neremzete kolkooz 102 gaa tariaa tariba. Tus aimagiin olonki kolkoozuud ertiin tarilgiigi majn 1-nii sain edər kyrter dyyrgekeer baina.

CEBEGIIN.

85 GAA JAARICA

Cakir. (Telegraamaar). Apreeliiin 26-da Zakaaminii aimagiin 8 kolkoozuud kabariin tarilgada garaba. Aimag dotoroo kamta 85 gaa jaarica tarigdaba.

BUDIIN.

ZORIGTUUJEVAAGIIN BRIGAADIIN URIAAGI KYNDETEI KYLIEEBE

Bi komsomooliin kizaariin gurbadugaar konfireenciin teleelegçe, Bookonii aimagiin 1-deki Gotoliin belegiin „**Skorokood**“ geze kolkooziin kolkoozno—tavaariin feermiigi daagçaar kedelmerilze bainab. Bi, Agiin aimagiin Dorziijeviin neremzete kolkooziin akalagça saalinça Oordento neker **Dulmazab Zorigtuujevaagiin** brigaadiin, zyyn sibiiriiin ba Buriaadmongoliin mal azaliin brigaadanuud ba feermenyydte kedelze baigaa komsomool ba zaluuçuudta kandasan biçegiigi yzeze, tyyniigi kyndetei kylieegeed, dooro dursagdasan ujalganuudiigi abanam: mal azal deeree stakaanovtanii meetodiin kedelmeriigi ergeneer delgeryylze, ene zilde abtaka josotoi telnyydee negeç tologoin koroltogyigeer mal bolgozo, 1936 onii janvaariiin 1-de baisan 705 tologoi malaa, 1937 onii janvaari 1-de 935 tologoi boltorjuu, 30 proceentoos dooşo bişeer oloşoruulan kegzeeke ba dunda zişeegeer nutagiin yylteriin ynieenees zil soo 1220 liitr syy saaka. Gadana, ene zilde oroondo oruulagdaka josotoi bykii ekemalnuudaa 100 proceent oroondo oruulza çadakab.

Veternaarlin ba zooteeknikiin suralgada suraza, olon ulasiin iderçyydiin 22-dugaar ziliin oi deere tekmiinimymiin egzaamin ekeb.

Bykii saalinçadaa kedelmeriiin kalaadtai, poltiincetei ba ymevaalnigtai bolgozo çadakab.

Gadana, KTF-iin dergede ulaan bulan baiguulza, gegeereliin kedelmeri jabuulka ba kaniin sonin emkidkekeb.

„**Skorokood**“ kolkooziin KTF-iigi daagça, komsomool **Iriina Floodorova.**

MALIINGAA TOOGI 30 PROCEENT OLOŞORUULKIIN TƏLƏƏ

Bookon. Buriaad-Jingyydiin beleg dotorki kolkoozuudiin ekener udaarniguudiin kural bolbo.

Ene kural deere 20 garan udaarniguud cuglarça, 1936 ondo mal azaliigi oloşoruulan kegzeeke tukai kelceed, 1936 on dotoroo mal azalaa 30 proceent oloşoruulan kegzeeke geze oordento nekediin gee paarti ba zasagiin udaridagçadta egesen ujalgiigi jaabaç dyyrgeke ba niutagiin yylteriin ynieedees dųn da zişeegeer 1200 liitr syy saaka geze togtoobo. Mənkoninii azaliigi sainaar erkilze, niutagiin yylteriin konido os 1200 graam nooso abkiin tula temeceke geze togtoobo.

E de uda arniguudodoo eesediin gee kolkoozuudta oçozo, ene togtoomzoo bejelyylkiin tula kedelmeri jabuulza zakalba.

BATIIN.

* * *

Bookon. Buriaad-Jingyydiin b. soveediin „Ebkamtiin suudal“ geze kolkooz bol maliin tel bailgaka dulaan baira sainaar tekieersenii açaar, menee 15 yniee, 20 koni jamaa teryyleed teliigini negeç tologoin koroltogyigeer sain mal bolgozo baina.

Tus kolkooziin malçadani malaas negeç tologoi koroolgyi, respyyblikiin oordentonii paarti ba zasagiin udaridagçadta „maliingaa too tologoigi 30 proceent oloşoruulkabdi“—gesen ujalgiigi dyyrgelcekiin telee „eeriingee kolkooziin maliin azaliigi erkim sainaar emkidkekebdi“ geze tus tustaa ujalga abaad, odoo yjede urdaurdiinkiaas sainaar kedelmerilze baina.

Uçar iimede, tus kolkooziin kolkoozniguud bol ene zorison aguu jike kariuucalgata ujalgaa erke bişe dyyrgekiin telee byri erçemteigeer temeceke josotoi.

BATIIN

71 KONINOOS 85 KURIGA ABBA

TYNKEN. Tooriin somonii „BYRCIIG“ geze kolkooziin kamtalsan eberte mal kamta 115 tologoi ba kolkoozniguudiini kubida 139 tologoi eberte mal baika baina. Mən kamtalsan koni jamaan 243 tologoi, kolkoozniguudiini kubida 121 tologoi koni jamaan baina.

Deere dursagdasan barimtanuud deerees abaad yzekede, kolkoozniguudiin kubidaa edleke mal martagdaagyi geze medegdemeer baina.

Təl abalgiin talaar;—14 yniee teryyleed tugalnuudiini sain mal bolgozo baisanç bol, 5 ynieegee tugal kajuulsan baina. Ene juun deerees boloob gekede, tereke yniee diini baira ba debisker muutai, doroos kyite absan uçarnuudaas bolson baina.

71 koni teryyleed, 85 kuriga absan baina. (71 ekekonidoos 120 proceent təl absan bolko jum). Ene bol konidoni ton sain baidaltai baisan deerees 12 konin kojor kojor kuriga teresen ba 1 konin 3 kuriga teresen baina.

Odoo „BYRCIIG“ geze kokooz bol tere kojoroor ba gurbaar garsan kurigadaa sainaar tezeeze, olon tel ege deg yylteriin konidto bolkiin yyskel gargaza baina.

Ene yyskelgee martakagyi josotoi.

GAŞUUNOV.
ZAM-BAL.

Narai tugalnuudiigi tomo zizeereni ilgaza, to laan bairada bailgaad, tezeeliigini zootee zaabaiaar kemzyyrteigeer ba cagiigini al ideelyylze baikada tergen tomo boldog bair
ZURAG DEERE: ton sain bairatai, karuusalagdaza baisan tugalnuud bolno.

[illegible]

1936 [illegible] 32 [illegible] 71 [illegible]

[illegible] 1936 [illegible] 7 [illegible] 1936 [illegible]

[illegible] 190 [illegible] 13 [illegible] 36 [illegible] 98 [illegible] 403 [illegible] 5 [illegible] 833 [illegible] 914 [illegible] 125 [illegible] 755 [illegible] 36 [illegible] 35 [illegible] 13 [illegible] 2 [illegible] 2 [illegible] 6,4 [illegible] 85 [illegible]

[illegible] 30 [illegible] 35 [illegible] 200 [illegible] 14 [illegible] 32 [illegible]

[illegible] 1 [illegible] 15 [illegible]

[illegible] 36-37 [illegible]

[illegible] 36-37 [illegible] 15 [illegible] 1000 [illegible] 7 [illegible] 6 [illegible]

DƟRBƟN ERKIMYYD DOKYMEENTJEE ABBA

Tynkenii aimagta paar tiin dokymeent selgelge apreeli 22-iin eder ekilbe. Aimag dotoroo egeel tomo ba azaliin talaar men neli-eed urda jabaza baisan, paartiin 17-dugaar kuraliin neremzete kolkooziin derge deki paartiin ekin emkiees ekilbe.

Tyryyşiin eder tus em-kiin dɵrbɵn erkimyyd, ai kom paartiin sekretaar ne-ker ŞOODOROVTOI jarildaa kiize, paartiin şine doky meentnuudiigi absaniigi ilerkeelbel:

Paartiin ekim emkiin em kidkegçe-BARKOONOV ZAM SA-ɵɵsɵdiingɵɵ emkiigi sai naar ketelberilze, paartiin geşyydiigi kolkooziingoo azaliin salbarinuud dee gyyr zɵbɵɵr tabiza çadasa-naas, kolkooziin azakuin ja buulalga deere nelieed am-zaltanuudiigi dabasan bai ka jum.

Tus emkiin geşyyn be geed, Tynkenii MTS-iin er kim tragtariist- BARBA NOOV LOPSON—1927 onoos bujuu 'kolkoozdo oroson ca gaas koişo, cag yrgelze udaarnig jabasan telee 1933 ondo, Ogtiaabriin kubiska liin bolsoor 15 zil gyicese nii jike sain ederte Mosk vaa koto ilgegdesen. Tyy-nees koişo men erkim udaar nig jabaza kolkooziin zygees 20 dakin şagnagdasan, ki zaar ba respyyblike bolon aimagiin zygees 7 dakin şag nagdasan baika jum.

Gadana, engeregçe ziliin gazar kakalalgiin sizoon do-tor nege kalaanda 390 gaa gazar kakalka tesebtei aad, 513 gaa kakalza, tragtariis tnariin ba kombainaçadiin kizaariin kuralda oçood,men odoo zilde nege traagtaraar 1000 gaagaas dooşo bişe ga-zar kakalkab geze ujalga absan baika jum.

Kolkooziin maliin tavaa riin feermiigi erkilegçe-BARBANOOV BABUU-1927 onoos ekileed malazal deere kedelmerilze, 27 onoos 31 on kyrter dyrben zi liin turşa soo maliingaa too tolog oigi 263 procent oloşoruulsan ba men 31 ondo kamta 402 tologoi maltai baisanaa 1935 ondo 1278 tologoi maltai bol son baina.

Tragtariist Şoboin Badma engeregçe ziliin gazar kakal algiin sizoondo nege kalaan dotor 195 gaa kakalkadaal gabaritai baisanaa 345gaa gazar kakalsan ba men trag tariistnar, kombainaçadiin kizaariin kural deere, odoo zilde nege traagtaraar 1000 gaagaas dooşo bişe gazar ka kalkab geze ujalgaa egsen baina.

ZAM-BAL.

Jike kaluun bolzo baina

Tyrkmeenii respyyblike de aikabtar kaluun bolzo baina. Aşkabaad kotodo 3-daki ederee 45 graadus ka luun bolzo baina gene.

ELDEB SONIN

YZEGDEEGYI TOMO ZAGA SA BARIBA

Astrakaani. Paartiin 16-dugaar kuraliin neremzete kolkooziin zagasaçad 32 pyyd bejetei beluuga geze zagasa bariba. Ene zagasanaas 7 pyyd kakas ikraa (terise) garsan baina. Kaspiin dalai da iime tomo zagasan ton komor yzegdedeg gene.

NOORMOO 800 PROCEENT DYYRGIBE

Dombaasta ekin tyryyn maaster nere oloson nyyrse maltagça nek. Sajeenko ge deg apreeliin 16-da smee ne dotoroo 7 meetr nyyrse maltasan baina. Eneni 9 şi ne noormo bolno. Apreeliin 17-do nek. Sajeenko bol noor moo 800 procent dyyrgeze, geriin keregcel ba patefoo noor şagnagdaba gene.

ŞATARIIN TYRNIIR

Leningraad kotodo SSSR-iin negedygeer kategooritonii şa tariin tyrniir bolzo, apree liin 17-da dyyrebe. Ene tyr niirte nek. Cicenoovsk (Le ningraad) ba Poliaag (Kiijev) kojor tyryylen garça, nege deki ba kojordoki suuriiigi kubaan absan baina.

AANGLIIN SURAGÇAD JIREBE

Aangli ulasiin Loondon ko toos 16 suragçad Leningraad koto jirebe. Ene bol Lenin raad kotiin surguulinuudiin azal kedelmeritei tanilcaka, ermitaam ba orosiin myzei g.m. yzeke baina. Edenertei kamta men kojor surgagçad jirelcesen baizai.

SSSR-iin TGK ba AK

Aşag olzo oruulkiigi teseb dotoroo karaada abaagyi yi ledberinyydte byteesen zyil nyydiin eeriin yniigi kimda ruulka tukaida ɵgtesen tese biin josoor tus yiledberinyy diin kemnen oloson menge nii (ekonoomiiin) gurban pro ceentiigi direegtoriin foondo do tasalan oruulkiigi SSSR-iin TGK ba Arkomsoveed zɵbşɵɵbe.

* *

„Yiledberiiin gazarnuu diin olzo aşagaas direegto-riin foondo tasalka tukai" kuuli gargagdasan deerees SSSR-iin TGK ba Arkomso veed bol „niutagiin azayiled beriiin finaansa ba materiaa liin baaziigi bekizyylke tu kai" eeriingee 1935 onii ijyyniin 1-nii togtooldo zo kiko zasabari oruulza, niuta giin azayiledberinyydte di-reegtoriin foondodo kubi ta salka jerenkii noormo tog toobo (tesebte olzoos 4 porc. ba tesebees gaduur olzoos 50 proc).

* *

SSSR-iin Arkomsoveediin dergedeki teeknikiin deede surguulinuudiigi erkilke ko mitɵɵd bol Bykekolbootiin arkomaaduud ba kolbooto respyyblikenyydiin arkomaa duudiin medelde baisan dee de surguulinuudta 1936 ondo stydeentneriigi abka şine gu rim batalba.

Deede su 17-oos 30 kyrte da surguuli d juu dunda surg raadiin gurimaa nii tukai attest eregtei ba emeg abtaka baina.

Deede surgu kynyyd oros kel mi ba politgra laar erkebişe şa baadana. Ganc surguuli arban guuli dyyrgesen gol zyilnyydin kim" cegnelte b nyydiin (zuralg zem ba makab liin) talaar „sai bişe cegnelte a taadtai kynyyd geer abtana. Bar tektuuriin dee nuudta oroko ky giin talaar daki ka ba kedee noomitiin dee nuudta oroko k raafiin talaar gagdana. Kari surgaza baigaa s ta oroko kynyy tere kelenii talaa kabaadaka josoto

Deede surguul tneriigi abka aavgustiin 1-ees bolno.

BEJEE CEBER BAILGASAN KYNII ƟBƟÇƟLKƟNI ƟCƟƟN BA UDAAN SUUDAG

Statiistika deerees medekede, bolbo son ba ceber baidaltai araduudiin ɵbeçɵl ko ba ykeke baga baina. Uçarani ceber baidal bol bejiin eryyliigi kamagaalka gol erke baidal bolno; ceber bişe bejetei kyn, ceber bejetei kynees kilbar ɵbeçɵl-deg ba ɵbeçɵn kaldaadag baina.

Bejiin eryyliigi kamagaalkiin tula be jee ceber bailgaka zailaşagyi.Tologoi,niuur ba garaa ceber bailgaka ilangajaa çukala baina. Juub gekede, bejiin ene kubinuud kezee yrgelze kire toosondo daragdadag ba ene kiretei kamta ɵbeçɵnii mikroo buud kynii bejede kaldadag baina. Enee nees bejee kamagaalka gancakan arga bii gebel: niuur garaa eder soo kojor udaa (egleegyyr ba ydeşe) miileer ugaa ka ba tologoigoo gurba-dɵrbɵn eder by kende nege udaa ugaaka keregtei, tus kai çingen miileer ugaabal byri sain bai na.

Odoo kimda ynetei (60 mengenees deeşe) tyaleetna miile jike elbeg kudal dagdaza baina. „TEZE" geze treest, gyi ced ceberlegdesen erkim materiaalaar kiisen sain çanartai tyaleetna miilenyy-diigi gargaza baina. Ene miile bol gar niuuriin arisiigi muuduuldaggyi, kelese tatakadaa sain, tere baitagai kyiten usan daç keese tatadag baina. Garaa, kama giin kimda ynetei-vaanna miileerç ugaa-kada bolko, niuur ba bejee ugaakadaa, semeejene, zemlian ba eekstra geke zergiin erkim ba soortiin miile nyydiigi kereglekeo. Tologoigoo çingen miileer ugaakada sain ba eneenii kimda ynetei tula kyn byken kereglexe çadaka. „TEZE" geze nege flakoon (şil) çingen miile 1 tekerig 67 mengete bai na. Iime negen flakoon miile, arba udaa tologoigoo ugaakada kyrke ba ene deerees nege udaa ugaakada miil 15 mengen gar ka bolno. Tologoigoo çingen kiinne mii-leer ugaakada kag şoroi salaza, ysen zee lerdeg baina. Bolboson kyn geeşe gurba derben eder byri nege udaa tologoigoo ugaaza baika josotoi.

Eryyl baikiin tula şedee ceber bail gaka ton çukala baina.

Şedee zebeer kargalzaza çadaagyi bol muudaza gemtedeg ba erteer unadag baina. Şedee eldeb ɵbeçɵnees kamagaal ka ba ceber bailgakiin tula eder soo ko jor (umtakaas urid, umtaad bocokodoo) udaagaas dooşo bişe şedenii poroşoogoor ceberleze ugaaka keregtei. „TEZE" geze şedenii poroşoogiin kimda ynetei tula kyn byken kereglexe çadana.

Niuur ba gariin arisanda tuskai kargalzalga keregtei baina. Keere azal kiikede, koroto salkin, boroon ba casa naas gar niuuriin arisan kugzaruutaza, ka kardag ba eneen deerees arisanii eldeb ɵbe çen kyrdeg baina. Enyynees niuur ga riingaa arisiigi kamagaalkiin tula vaze liin geze toso tyrkike josotoi. Niuurta tyrkikiin tula gargasan „TEZE", „Kraso taa", „Moolodosti", „Zemlianiiçna" ba „Koldkreem" g.m. eldeb kreemyyd ku daldagdaza baina.

Vraç B. KENIGSBEERG.

„Ynen" soniniigi zakika gyicedkeegyi

Tynken. Tooriin somon bol taban jikenyyd kolkooz toi, gyiced bişe dunda zişee te surguulitai aimag dotoroo egeel jike somon bolno.

Ene somonii azalçad byge de buriaaduud, latiin yseg biçegte suralgiin talaar men muu bişe suraza baina. Tii-geed, kolkoozniguud tere surasan erdemee bodoto ke-reg deereni kereglenegyi. Aimagiin gyicedkomiin tog tooiin josoor somon dotoroo 200 keseg „Ynen" soniniigi zakiuulka gesen sen baigaa, od arbaad keseg „ niigi zakisan bai

Somonii soveed meride kedii sanal tus somonii sove gedeki poogtiin BOOJEVAA KAN juuç kiikegyi, poogtiin aaginta somonii soveediin çe bolkoo baiga geze jikerkeze

Kariuucalgata redaagtor B. VAANÇA

Kinoo-teaatr „Progrees"

Apreeliin 27-oos eder by

„Bide Kranştaadaas

geze jike sonin kinoo garça baina.

Seaansanuud: I—4, II—6, III—8, IV—1

Kinoo-teaatr „Erdem"

Apreeli 29-ees eder byri

„Dybroovskii"

geze jike sonin gojo kinoo garça baina.

Seaansanuud: I—2, II—4, III—6, IV—8, V—10

Номер выпускал НИМА. ...ста Д. БАЛДАНОВ. Корректировал ЦЫБИКОВ. Тип. из-ва «Б.-М. Правды» и «Унэн». ... Уполномоченный 34